

Вождо

№ 3 (577)

ЈАНВАР 8 ЛУН
1938 ВО

ГАЗЕТ ЛЕЗӨНЫ: ВКП(б) ЖЕМДИНСА
РАЈКОМ ДА РАЈСПОЛКОМ

Петө толыгын 10 номер

ОТЛИЧНОЈА КОТЫРТНЫ КӨЗА КЕЖЛӨ ЛӨГӨДЧӨМ

СССР-са Совнарком да партијалон Централној Комитет көза кежлө лөсөдчөм признајтисны чик неудовлетворителнојон. Сиж өлөдөмыс чик вескыда инмө мијан районды, код серти өни-жө колө вөчны колана став выводјас.

Көза возывса өнија ужаслөн состојанијеыс кыпөдө тревога. Мијан районн оран угроза улын сулалө тракторјас ремонтјрутөм, гор"учөј дагтөм, көјдыс заптөм, весалөм да вежлалөм.

Ташдөм положенијелы некущөм оправданије абу. Сыыс мыжсө ставнас нудө рајЗО, МТС-јас, меставывса партијној да советскөј организацијас, а сик-жө и колхозјасын вескөдлыјас. Колхозјас костын радөвөј көјдыс сортөвөјјас вылө вежлалөм уна сикт-советјасын оз мун. Весигас талун кежлө уналаын-на ез помавны нан вартөм.

Ташдөм позорној колчөмсө оз поз терпигны ни өти минут. Ои ыжыд урожај бөстөм зависитө көза кежлө ас кадө тыр даелун шөдөдөм сайн, а колхозјаслөн ем став позанлуныс сы вылө, медым отличноја дагысны тулыс кежлө. Требујтсө сөмын өти: настојашщөј большевистскөј вескөдлөм, кодө способној возглавитны воынмунуысјасыс инциативасө.

Позө-өмыј признајтны терпитанаөн, кор Жемдинса МТС-лөн талун кежлө 21 трактор пыс ремонтјрутөма өтикөс да ремонтјрутсө 4 трактор. Терпитана-өмыј сиж положеније, кодыр Жемдинса МТС-ын колө быдлун ремонт вылын ужавны 18 мортые не ешажык, а сөни ужалө сөмын кор 7 морт, а кор и ешажык. Јуавсө, мы вөсна? Сижөн, мыј трактористјасы условийө создајтөм пыдди да накөд стахановскөј метода уж котыртөм пыдди МТС-са директор Климов быд ногыс најсө пафмөдөс. Бур трактористјас, кодјас таво "ассыныс заданијесө тыртисны содтөдөн Климов најсө тыртис штрафјасөн, выгдвордөн,

өткымын јөзлы и панө" материал кывкутөмө кыскөм вылө, а вредителјасыс колөны бөкө.

МТС-са комсомолскөј организација Климовс вөтлис комсомолыс, кызи врајјасыс отсасысөс и корис санкција вылысса организацијасыс уж вылыс вештөм могыс, но Климов колөс и пукалө талун кежлө МТС-ын директорөн, кодө сөмын вредитөмыс өтдө о рдөрт некущөм пөзла оз вај. Рајисполком да судебно-следственној органјас, көтө и аздөны тажөс, но вредител вылө, кодө и идевајтчывлөс нывбаба трактористјасыс вылын некущөм мера оз примитны. Рајисполком весигас оз термөд медөскөн өдјөнжык вредител Климовс вештыны уж вылыс да кыскыны кывкутөмө, сек кодыр МТС-са коммунистјас да комсомолскөј организација вескыда сувтөдөсны вөпроссө Климовс уж вылыс пырыс-пыр вештөм јылыс.

Кад-ын помавны вредителскөј последствиејас бырөдөмын либералничатөмкөд. Вражескөј уж действиејас колө неммитчытөма пасвартны да уж торкысјасыс сетны чорыд отпор.

"Кад лөсөдны большевистскөј пөрадок мастерскөј-јасын, машино-тракторној станцијасын. "Сувтөдны быдлунја чорыд контроль тракторјас ремонтјрутөм качество бөрсө да көза кежлө көјдыс лөсөдөм бөрсө, не сувтны наказаније чорыд мерајас воын ремонт лока нудысјас да көза кежлө лок көјдыс лөсөдысјас вылө" — ташдөм требованијеыс СССР-са Совнаркомлөн да партија Централној Комитетлөн".

Ни өти лун нужөдчытөг, колө паскөдны быд колхозын социалистическөј ордысөм да стахановскөј уж көза кежлө бура лөсөдчөм куза. Земельној органјаслөн работникјасыс пуктыны став вынөс колхозјасөн көза кежлө лөсөдчөмын оперативноја вескөдлөм вылө. I сек лөб позана петны победаөн көза кежлө лөсөдчөмын.

Пуктисны бур качества көјдыс

Мијан рајон паста нан бур сусө пуктисны көјдыс вартөм мед вөждөр помавны Аквад, Ајкина да Межөг сикт-советува колхозјас. Вартөм бөрын мед-

Хроника

ВКП(б) ЦК ынсөдөс А. Ле. Никитин јортөс ВКП(б) ЦК печалөн да издатель-

ствојаслөн отделеын јуралысө да пыртис сижөс "Правда" редколлегиясө составө.

Тувсов көза заводитчытөг, колө зөв еща кад. Ни өти лун нужмастөг, колө паскөдны социалистическөј ордысөм колхозјасыс да совхозјасыс, обеспечитны 1938-өд воын нөшта-на славној победајас ыжыд урожај шөдөдөмын.

Г. В. Сталин, В. М. Молотов, К. Е. Ворошилов да Н. И. Жеков јортјас урнаб лөзөны избирателној бюллетенјасөн конвертјас (Москва карса Ленинскөј избирателној округлөн 58 №-ра избирателној участок, көни баллотирүйтисны: Сојузса Советө—Гудов јорт да Националностјас Советө—Булганин јрт).
Фото Союзфотолөн

Вөрлезөм уж мунөм јылыс рајон паста јанвар 5-өд лун кежлө сводка (I-өј кварталса план динө)

Вөрпунктјас	Ставсө %			Вит лунја өд %-өн			Ужалө јөз			Ужалө вөв			
	Пөрдөма	Кыскөма	Чукөртөма	Пөрдөма	Кыскөма	Чукөртөма	Ставыс	Ставыс Пөрдөчөмын	Пөрдөчөмын Ставчөкјас	Ставыс	Кыска-сөмын	Чукөртөмын	Мукөд ужјас вылын
Мешура ..	6,5	3,1	4,4	6,5	3,1	4,4	171	52	31	51	34	17	
Коин	3,2	5,0	—	3,2	5,0	—	231	66	22	91	78	—	
Турја	3,8	6,1	2,8	3,8	6,1	2,8	222	66	16	75	65	7	
Чуб	4,6	5,2	2,6	4,6	5,2	2,6	166	45	24	46	32	6	
Серегово . .	3,5	3,5	2,8	3,5	3,5	2,8	206	52	12	84	66	10	
Шожым . . .	3,0	2,9	—	3,0	2,9	—	92	33	18	44	43	—	
Гам	5,7	7,8	3,7	5,7	7,8	3,7	344	105	40	114	91	20	
Башлыково .	2,9	0,7	2,6	2,9	0,7	2,6	110	45	16	37	16	21	
Межог	6,3	3,1	7,4	6,3	3,1	7,4	229	70	43	78	33	44	
ЛПХ паста	4,6	4,2	3,9	4,6	4,2	3,9	1771	534	222	620	458	125	

Мијан көсјысөм

Ми, Гам вөрпунктса Ипашор участокын ужалысјас да производственној аппарат 40 морт СССР-са Воывв рајонјасыс вөрлезөмын да кылөдчөмын профессионалној сојузлөн первој сјездлыс шудмјас проработајтөм бөрын вөрлезан программа срок кежлө содтөдөн тыртөм могыс бөстөм социалистическөј ордысөмө. Ас вылө бөстөм со кущөм обязательствојас:

1. Социалистическөј ордысөмө быд ужалысөс кыскөмөн лунса норма кутам тыртны быд уж вылын не ешажык 130 прөцент быд морт вылө.

2. Асланым уж опытјасөн вежласөм куза уж бөрын баракын быдлун кутам нудөны 5-10 минута производственној совещаније да быд 5 лунын өтчыд став рабочөјјаскөд да производственној аппараткөд совещаније.
3. Став ужалысјасөс охватитам техническөј учөбаөн да быд 5 лунын өтчыд кутам нудөны велөдчөм.
4. Неммитчытөма кутам нудөны кое лодырјаскөд да производство торкысјаскөд, а сик-жө кутам сетны чорыд отпор быд вражескөј уж пөдкөдчөм вылө.

ИПАТ ШОР участокын ужалысјас.

Морохов көсјысөмсө вунөдөс

Сереговса вөрпунктын, көни ужалөны допрывникјас некущөм культурно-массовөј уж оз мун. Медым гажөдчыны томјөзлы баражө некущөм культурној развлеченияје—биллард, домино, шахмат, шашки да струнној инструментјас абуөс.

Не важөн волөс тажө участкас рајрабочком Морохов, кодө көсјис пуктыны культурно-массовөј уж да тажө участкас мөдөдны культ-инвентар, но көсјысөмсө Морохов баражө вунөдөс. Культ-массовөј уж ез котырт дај культ-инвентар өнөз өнөм ез мөдөдлы, көтө и кадыс колөс-нын зөв ылө.

Жемдин районувса став колхозникјас, колхозницајас, зоотехникјас, агропомјас, ветеринарјас, скотницајас, конухјас, порсвицыејас да скотдорын мукод ужалысјас динө—скотвицөмын воцын мунысјас IV-өд районной слотлон

Ш Ы Ö Д Ч Ö М

Міжан странаын социалистическөй селскөй хозайство да земледелие, став мирлы жаругыда петкөдлөс асыс велічашкөй вынсо дагырыс өдјасөн кыптөмсө. Селскөй хозайствонин міжан абуы өтік отрасл, коді ескөн ез кыпты, быдмы да паскав. СССР земледелие сөтө кык пөв унжык прөдукція, мыјда сетіс царскөй Россия войнаб. Таво, колхозной да совхозной мујас вылыс чукөртөма 6 миллиард 800 миллион пуд нан.

Гырыс өдјасөн кыптө социалистическөй скотвицөм. Тавога во заводитчиг кезлө колхозной фермајасын ем 12 миллион гырыс скөт, 5300 сурс порс да 18700 сурс ыж. Скотвицөмын ыжыд вермөм шөдөдөма міжан районин. 1937-өд во вылын гырыс скөт сөдіс 769 лөв, вөвјас 222 да 858 ыж. Межөгса „Новыј пүт“, Отса „Выл туј“, „Мопровец“ да уна мукөд колхозјас скотвицөм куца госуларственной план тыртисны сөдтөдөн.

Бөрја војасө быдмисны уна дасјасөн скотвицөмын сталинскөй ударникјас да стахановецјас. Ша ш е в а Лудмила Алексејевна—Отса „Пјатилетка“ колхозыс кукавныгыс, ужалө 4 во, быдтис 134 кукав і ез вөвлы ні өтік случај кулөмјас. Габова Клавдіја Павловна—Веславаса „Југид лун“ колхозыс скөтница, ужалө 7 во, шөркөд удој быд мөс вылө сетө 1500 літра јөв. Козлов Павел Степанович—Межөгса „Новыј пүт“ колхозын МТФ-са јуралыс—Зоотехник, скотвицөмын госуларственной план тыртөма, воыс-воө кыпөдө мөсјаслыс лыстөмсө. Пудов Алексеј Степанович—Соскаса „Красной звезда“ колхозыс конух, ужалө 5-өд во, быдтис став чулөм чансө—кулөмјас да шөјөн чулөм ез вөвлыс. Сізев Иван Михајлович—Отса „Мопровец“ колхозыс МТФ-ын јуралыс, ужалө 4 во, скотвицөмын госуларственной план тыртөма.

Скотвицөмын став тајө гырыс вермөмјасыс ем резултат селскөй хозайствонин да социалистическөй скотвицөмын социалистическөй реконструкция нүдөмлөн, колхозной строј помөд вермөмлөн резултат, міжан партијалыс да народјас вөжд радејтана Сталин јортлыс политика нүдөмлөн резултат.

Скотвицөмын вермөмјас лоіс шөдөдөма классөвөй врајаскөд, троцкистско-бухаринскөй шпионјаскөд да народлөн став врајаскөд чорыд косын. Народлөн врајас скөт пөсөд паскөдөдөмисны епидемія, унічтөжаштлісны том скөтөс, котыртавлісны скөтөс злостнөја начкөм, таргајтлісны

колхозной овмөс да с. в. Најө көсјывлісны кістны колхозјасөс, мырөдыны колхозникјаслыс шуда гажа олөмсө да сүвтөдны капиталистическөй строј. Ез артмы! Врајас просчитайтчисны! Врајасөс лоі і тајө участок вылын жуғөдөма.

Миллионјасөн колхозникјас да работчөјјас јитчөмаөс Ленин—Сталин партија гөгөр, кодјас разоблачаштлісны дај кутасны воөд неміритчөтөма косасны врајас подлөј ужкөд і сы под вылын социалистическөй скотвицөм паскалас воөд гырыс өдјасөн.

СССР-са Верховной Советө бөрјысөм нөшта өтчыд петкөдлөс, мыј коммунистјас да беспартинойјаслөн блок, СССР-са народјаслөн братскөй сојуз—ужалыс јөзлөн коммунизм делө вөсна преданност. Троцкистско-бухаринскөй поддонокјас, шпіонјаслөн банда Булышев, Муравјев, Седелникөв, Лутөев, Мальцев да мукөд вредитисны колхозной стројлы, котыртывлісны скөтөс массөвөја начкөм, медым кыпөдны колхозникјаслыс недоволство-вөчлыс-лісны вредителскөй планјас, мыгыс пөлучитисны асламыс заслуга серті, кодөн лоі пөртөма олөмө колхозной крестанствольс вөласө.

Скотвицөмын гырыс вермөмјаскөд өтшөц міжан емөс уна тырмытөмторјас да лөччысөмјас. РајЗО-са руковөдителјас, өктөсөветса да колхозјасса торја вескөдлысјас политическөй беспечност вөсна да революционной бөителност личөдөм вөсна, көн сурө народ врајаслыс удајчөс котыртны том скөтөс массөвөја начкыны, мыј вөсна скотвицөм куца госуларственной план 1937-өд воын рајон паста лоі тыртөма мөсјас куца 85,4 прөцент да вөвјас куца 95,5 прөцент. Уна колхозјасын скөт олөны безобразной омөл условіе вылын. Скөтнөј дворјас абу стрөитөма, скөт олө көчыд инын, најтын (Семукөво „Красноармејец“—јуралыс Борисов, Ајкина „Красной мајак“—јуралыс Чукичев, Гам „Волна“—јуралыс Сухарева). Омөл условіе вөснаыс мөсјаслөн лыстөмыс чинис. Көрым вісөд кыз сурө, а емөс уна случајјас көрымсө таргајтөны („Памјат Логінова“, „За новыј быт“ да Максим Гор’кіј німа колхозјас). Уна-өн-на емөс мөстөм колхозникјас. Зоотехучеба колхозјасын абу котыртөма да с. в.

Мі скотвицөмын районной слөт вывса делегатјас тащөм положенісөс лыддам терпінны пөчтөмөн дај преступнөјөн. Сүвтөдам ас воөд мөгөн да корам колхозникјасөс, колхозницајасөс да скөт дорын мукөд став ужалысјасөс 1938-өд воын,

којмөд пјатилеткалөн пер-војја воын став тырмытөмторјасөс бырөдөмөн заводитны право участвуйтны Всесојузной селско-хозайственной выставка вылын. Та серті мі бөстам со кущөм конкретной обязательствојас:

1. 1938 өд воын скотвицөм куца госуларственной план тыртны 100 прөцент вылө дај сөдтөдөн тыртны, не лөзны ні өтік случај скөт кулөмјас да злостнөја начкөм. Скөткөд уход бурмөдөмөн вісны став чужан том скөтөс да нүдны чорыд тыш чөвтчөмјаскөд да том скөтөс начкөмкөд.

2. Тырмытөм обеспечитны скөтөс кыз МТФ-јаслыс сізік і индивидуальной скөтөс колхозникјаслыс грубөј, сөчнөј да сілнөј көрымөн. Скөтөс вердөм нүдны стрөгөја норма куца весөн, некущөма не лөзны көрымын перерасход. Не лөзны волөс вылө іңас волсавны, а іспользуйтны іңас вердөм вылө шырөмөн да пуөдөмөн, котыртавны пуөдчан помешченіејас да индын сетчө торја јөзөс. Колхозјасын, торјөн-ын „Памјат Логінова“, „XI-өд октябрь“, Максим Гор’кіј німа да мукөдлаын котыртны ветөчнөј көрым лөсөдөм да іспользуйтны жежыд ніщ (Јател). Быд колхозын тавыла торјөдны специальной бригада—јөзөс да вөвјас, сіјөс кыскалөм вылө.

3. Нүдны быдлунја тыш көрым разбазаривайтисјаскөд да таргайтисјаскөд. Сы тонда гумлајас вылө сүвтөдны стөрөжјасөс, а сізжө быдлун кышовтны турун зорөдјас дөрті, та вылө торјөдны специальной мөртөс да вөлөс.

4. Обеспечитны став скөтөс шөныд, уіутнөј, сөстөм скөтнөј дворјасөн. Сы вылө быд колхозын котыртавны специальной стрөителной бригадајас. Выл скөт картајас, конушняјас, свинарникјас стрөитөм да важсө ремонтуйтөм вылө.

5. Добитчыны мөсјаслыс лыстөмсө кыпөдны 1500-2000 літраөз шөркөдө быд мөс вылө. Кукавјаслыс суткіја быдмөмсө шөркөдө кыпөдны 700-800 граммөз. Та вөсна соблудайтны сталинскөй ударникјас слөтыввса делегатјаслыс наказ.

6. 1938 да 1939-өд воын охватитны метизацияөн, тырөсөдны став беспородной скөтөс племенной производителјасөн (мөсјасөс, вөвјасөс, порсјасөс да ыжјасөс). Племенной производителјаскөд пуктыны бур уход, торјөдны налы бур көрым.

7. Добитчыны, медым быд колхозной овмөс вісөс мөс да примінны став мера, медым вічны сіјө мөсјасөс, коді ем.

Та вөсна котыртны кол-

хозјасса өтсөг колхозникјаслы мөсјас лөсөдөм да сіјөс візөм вылө. Мөсјас да көрым лөсөдөм вылө іспользуйтны госуларствөдн сетөм кредитјас. Скөтвицө-јаслөн слөт решителнөја осуждајтө торја колхозникјаслыс терпінны пөчтөм действіе асыныс скөт начкөмын („Памјат Логінова“, „Новыј пүт“, „Асја кыа“ да мукөд колхозјасыс).

8. Чорыдатышкасны скөт-вицөмын ужалысјаслы трудоөен начіслајтөмын уравніловка вөчөмкөд. Скөт-вицөјаслы трудоөен начіслајтны скөт быдтөм, удојност кыпөдөм да упитанност сөдөм серті. Некущөма не лөзны обезлічка да текучест скөтвицөмын ужалысјас пөвсып.

9. Быд колхозын котыртны зоотехническөй кружокјас, скөтдорын став ужалысјасөс охватитөмөн да нүдны сені план серті велөдчөм.

10. Тајө став меропріятіејасөс олөмө пөртөм мөгыс конкретной обязательствојас бөстөмөн котыртны социалистическөй ордјысөм: колхозјас, скөтвицөс бригадајас, скөтницајас, кукавныгысјас, конухјас, порсвицыејас да скөт дорын мукөд ужалысјас костын. Кујім төлысын өтчыд ордјысыс колхозјас костын нүдны взаимной прөверка.

Медбур показателјас, стахановецјаслыс бур уж опы-тјас да тырмытөмторјас петкөдлыны рајонной гачет а пыр. Вежласны уж опы-тјасөн да отсавны јорта јортлы асыныс обязательство олөмө пөртөмын.

Мі слөтыввса делегатјас нөшта вылөжык кыпөдам революционной бөителност, неміритчөтөма кутам ердөдавны да нещкыны быд щельс троцкистјасөс, ыновјевецјасөс, бухаринецјасөс, буржуазной националистјасөс да народлөн быд өикас врајасөс, көч кущөм маска улө најө ез вөв зөбсөмаөс. Скөт кулөм, злостнөја начкөм, висөмјас, көрым таргајтөм да с. в. кутам бура прөверитны, абу-ө сені врајлөн кыс.

Слөтыввса делегатјас партијас да правітельство-өс уверајтөны, мыј мі пуктам став вын, став кужөм-ным өс социалистическөй строителство делө вылө социалистическөй скотвицөмын госуларственной план тыртөм да сөдтөдөн тыртөм вылө. Врајас быд попытка вылө сетам чорыд отпор.

Воөд, социалистическөй скотвицөмын вылө победа-јаслан!

Мед олас ВКП(б) да став мірса ужалыс јөзлөн вөжд радејтана Сталин јорт!

Слөтлөн президіум

Менам вөвјас

Лөоны јонөс

Колхозө пыртөз ме ов-львлі зев гөла. Аслам нан некор ез тырмывлы. Колхоз мөздіс менө важ сіркурыд олөмыс, сені честнөја да добросовестнөја ужалө-мөн мі шөдөдөм шуда да гажа олөм. Оні менам трудоөен вылө бөстөм нан тырмө семјалы во гөгөр кезлө.

Ме ужала Візса „добровөлец“ колхозын конухөн, бура ужалөмыс сетісны сталинскөй ударникө кандидатыс ним. Вөвјасөс ме радејтывлі і вөвјас понда-ыд міжан ужыд колхозын нөчыд ез-на сүвтыв.

Міжан колхозын абу-на паскалөма скөтлы көрым вылө турунјас көзөм, кодөс ме аслам инициатива серті локтан во көсјыса вөдитны.

Оні менө рајисполкомлөн президіум бура ужалөмыс премірујтис 100 шайт өбмөн і тајө преміја вылө вөчакыв лөб—көсјыса вөвјаскөд нөшта буржык дөздр пуктыны. Менам вөвјас лө-асны і воөд јонөс да мичөс.

І. Соков

Ме вөвјасөс радејта

Конухөн ме ужала 6 өд во. Став вынөс да кужөм-лунөс ме пуктылі і воөд пукта вөвјасөс візөм вылө. Ме вөвјасөс радејта і менө најө радејтөны. Чукоста-кө карта вылыс мен лөктөны вөча. Квајт-воөн кулөмјас ез вөвлы. Вөвјас пыр вөліны мичаөс да јонөс.

Локтан воын ме сөта көсјысөм вөвјаскөд пуктыны нөшта буржык уход да став көбыласө тырөсөдны. Социалистическөй ордјысөм вылө чукасала асламын сікт-сөветувса „Шонді југөр“ да Клим Ворошилов німа колхозыс конухјасөс.

А. С. Пудов.

Турун поставка мынтөм куца јанвар 5-өд лун кезлө СВОДКА

Сікт-сөветјас	Тыртөма %		Ставыс
	колхоз-јас	Отка-ольс-јас	
Вөслана	84,2	—	84,2
Турја	100	35	91,7
Онеже	82	40	81
Соска	97	—	92
Віз	98,7	—	93
Серегово	84	—	84
Ыб	61	—	58,8
Жемдин	91,7	27	89,2
Ог	84,2	7	76,1
Лыаты	82,6	—	78,7
Семукөво	97,8	—	94,6
Альвад	82	—	79
Ајкина	96	0,9	92,8
Гам	100	25,5	87
Зөвөрт	98,4	5	81,6
Межөг	100	100	100
Ставыс	92	13	86,7

Отв. редактор

Н. ЛАПИН.